

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

Item Epiplexis brevis & mordax.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

τε καὶ τὸν οὐρανὸν ὁρῶντες, ὅτε τὸ ἰσχυρότατον καὶ ἁριστά-
 τευσε πολὺν χρόνον ὁ δῆμος, διαπονήσας τὴν πο-
 λιτευόμενον ἦν, καὶ κύριον αὐτοῦ ἀπαύσαντες τὴν ἀ-
 γαθότητα, καὶ ἀγαθὸν ἦν, παρὰ τὸ ἴδιον, τὴν ἀ-
 γαθότητα, καὶ ἡμῶν, καὶ ἀρχῆς, καὶ ἀγαθῶν πνεύ-
 ματι λαβέμεν. τὸν δὲ τούτων κίριον, καὶ ἰσχυρότατον ἀγα-
 θῶν οἱ πολίτευόμενοι, καὶ διαλέξαντες ἀπαύσαντες πρῶ-
 τος ἡμῶν καὶ ὁ δῆμος ἐκνευροισμένοι, καὶ περιηρη-
 μένοι χρήματα, συμμάχους, ἐπὶ ἡμέτερον καὶ προ-
 σθῆκας μέρει γεγέννησθε, ἀγαθῶν ἑάν μὴ ἀδε-
 δῶσι θεωρησῶν ἡμῶν, ἢ βαρῆα πειμνῶσιν ὁδῶν·
 καὶ τὸ πάντων ἀναδρότατον, τὸ ἡμετέρων αὐτῶν
 χεῖρον παροφείλησθε, οἱ δὲ ἐπὶ αὐτῇ τῇ πόλει καθεύ-
 ξαντες ἡμῶν, ἐπάγροντες ἐπὶ ταῦτα, καὶ ἕβαστον-
 εῖσι, χειροσθῆτες αὐτοῖς ποιήσιντες. εἰς δὲ οὐδὲ ποῖ,
 οἶμαι, μέγα καὶ πειναικὸν φρόνημα λαβέμεν, μη-
 χρὰ καὶ φαῦλα πράττοντας. ἐπεὶ ἅπτα γὰρ
 ἐν ταῖς ἐπιδησίαις αὐτῶν ἀνθρώπων ἦ, τοῖσιν ἀ-
 γνάγῃ καὶ φρόνημα ἔχονταῦτα. μὰ τὴν Διὸς ἡ-
 ῤα, οὐκ ἂν θαυμάσαιμι, εἰ μείζων ἐπὶ πόλει ἡμοῖ
 γένοιτο παρ' ἡμετέρῃ βλαβῇ, τὴν πεποιθότων αὐτῶν
 γενέσθαι· οὐδὲ γὰρ παρῆσι αὐτῶν περιπύκτων αἰεὶ
 παρ' ἡμῶν ἔστιν· ἀλλ' ἔγωγε, ὅτε καὶ τὸν γέγονε,
 θαυμάζω, ἐάν οὐδ' ἀλλὰ τὸν γ' ἔλε ἀπαλλαγήντες
 τῶν τῶν ἐδῶν ἐβελήσῃτε στρατεύσασθαι τε, καὶ πρῶ-
 τιν ἀγῶνας ἡμετέρῃ αὐτῶν, καὶ τῶν περιουσιῶν, τῶν οἰ-
 κει ταῦτα ἀφορμῶν ἐπὶ τὰ ἔξω τῶν ἀγαθῶν, χη-
 σῆσθε, ἴσως ἀνίσως, ὡς ἀνδρες Ἀθηναῖοι, τέλει-
 α καὶ μέγα κλέσασθε ἀγαθῶν, καὶ τὴν τοῖσιν ἑπι-
 λημάτων ἀπαλλαγήντες, ἀ τοῖς ἀσθενέσι πα-
 ρὰ τῶν ἰσχυρῶν στήθεις διδομένους εἰσθε, καὶ γὰρ οὐτε
 ἰσχυρὸν ἔχοντες ἐπὶ ἰσχυρίσιν, οὐτ' ἀποβήσκειν ἔσθε, καὶ
 ταῦτα ἀνεμίσθεν ἡμῶν, ὡς ταῦτα ἔστιν, ὡς ἀφείλειαν ἔχοντες τὰ διαρκῆ, οὐτ' ἀπογοήσι-
 α ἄλλο τι πράττοντες. ἀλλ' ἐπιτιυτά τὴν ἑκάστω
 λαβόμεναι ἡμετέρῃ παυσανόσιν.

militare auderet, dominus erat magistratum,
 & bona omnia in sua potestate habebat: & bene
 secum agi putabant ceteri omnes, si a po-
 pulo, & magistratum, & honorem, & benefi-
 cium aliquod consecuti essent. Nunc contra,
 bona omnia in potestate sunt magistratum,
 & per hos geruntur omnia: vos populus ener-
 uati, & spoliati pecunia, socijs, famuli, & ad-
 ditamenti vicem obtinetis: contenti theatriali
 pecunia, quam isti vobis impertunt: aut buc-
 culis, si quas fortè miserint. Et, quod est om-
 nium ignavissimum, cum ea vobis dantur, ve-
 stia quæ sunt, gratiam etiam habetis, quasi be-
 neficia in vos conferantur. Qui verò vos in
 hanc urbem, tanquam carcerem includere, ad
 talia vos alliciunt, & cicutant, ut vos ad nutum
 paratos habeant. Neque verò mea quidem
 sententia fieri inquam potest, ut magnos, &
 generosos animos sumant ijs qui parvis, & vi-
 libus rebus occupantur. Nam qualiacunque
 hominum studia fuerint, talibus eos & ani-
 mis esse præditos necesse est. Hæc medijs fi-
 dius, haud mirabor, si mihi qui dixim, plus
 apud vos nocuerint, quam ijs, qui ea fecerunt.
 Neque enim semper apud vos omnibus de re-
 bus liberè loqui licet, idque ego, vel nunc si-
 cuisse miror. Quod si nunc saltem, moribus
 istis relictis, militare voletis, & agere pro ve-
 stra dignitate, atque istis domesticis opibus,
 velut instrumentis utemini, ad externa bona
 comparanda, fortassis, Athenienses, fortassis
 perfectum aliquod, & magnum bonum con-
 sequemini, talibus lucellis repudiatis, quæ
 cum cibis, quos dant ægrotis medici, conferri
 possunt. Etenim, ut illi neque vires augent,
 neque emori patiuntur: sic & ista, quæ vos
 nunc percipitis, neque tanta sunt, ut iustam
 utilitatem aliquam afferant: neque vos
 ijs despectis, ad alia conuerti pa-
 tiuntur, sed alimenta sunt
 vestrum omnium
 socordia.

ITEM EPILEXIS BREVIS, ET MORDAX.

Flumen magnæ mentis est hæc oratio.

Ὁ μὰ τὸν Δία, καὶ τοὺς ἄλλους θεούς, οὐ
 δύνασθε ἡμῶν ποιῆσαι, οὐδὲ βέλε-

Quod, iam me amet Jupiter alijque Dij,
 neque potestis vos facere, neque vultis:
 X x 2 sed

δι' ἑμ' εἰς τὸ ἀφίχθε μαρτίας, ἢ παρανοίας, ἢ οὐκ ἔχω τί λέγω, (πολλὰ κίς γὰρ ἐμοί γε ἐπελήλυθε, καὶ τὸ τοσοῦτον, μή τι δαμόνιον τὰ πράγματα ἐλαύνει) ὡς λοιδορίας, ἢ φθόνου, ἢ σκώμματος. Ἐνεκ' ἢ ἢς λέγει ἄν τυχόντα αἰτίας ἀνθρώπων μεθυστοῦς, (ὡν οὐδ' ἂν ἀρνηθεῖεν ἐπιστοῖς οὐκ εἶτι τοιοῦτοι), εἴγειν κελεύετε, καὶ γελᾶτε ἄρτιστοι λοιδορησῶσι, καὶ οὐχὶ τὸ τοσοῦτον, καὶ περὶ ὀνειδίων, ἀλλὰ καὶ μὲν ἄπειροι ἄσφαλείας πολιτείας διαίε' ἀχρηστείας, ἢ τῆς ὑπερ' ὀμῶν λέγεται.

sed in eam stultitiam venistis, aut delirium, aut nescio quid dicam (sæpe enim illud etiam veteri mihi subit, ne quod nomen res agiter) ut conuitij, aut inuidiæ, aut dicerij gratia, quæcunque vobis causa in mentem incidit; homines mercenarios, quorum quidam haud negaturi sunt se esse tales) dicere iubeatis: & rideatis, si quibus conuitia fecerint. Nequædum hoc graue est, quanquam graue: sed & illud eis dedistis, ut minore cum periculo. Rempubl. gerant, quàm vestri defensores.

ITEM OBLURGATIO.

In qua descriptio antiquorum morum, quos cum nouis comparat.

Si comparentur ea, quæ Socrates habet in eodem argumento, venationis videbuntur, & ludorum: hæc iusti praelij.

Olinth. 37.

ΕΚείνοι τοίνυν οἷς ἐχαρίζοντο οἱ λέγοντες, οὐδὲ φίλοιον αὐτοῦς ὥσπερ ὑμᾶς αὐτὰν ἡμῶν, ἀπὲρ μὲν καὶ ἐπὶ κοινὰ ἐπὶ τῶν Ἑλλήνων ἤρξαν ἐκόνησαν πλείω δὲ ἢ μύρια τάλαντα εἰς τὴν ἀκρόπολιν σιωνήζον ὑπὸ κούρῃ ἢ ὁ ταῦτ' ἔχων τὸν χάραν αὐτοῖς βασιλεῦς, ὥσπερ ἔστι προσήκορον, βάρβαρον Ἑλλητι. πολλὰ δὲ καὶ χεῖρα, καὶ περὶ, καὶ ναυμαχοῦντες ἔσταν Ἰσκαμα αὐτοὶ στρατιώται, μόνοι δὲ ἀνθρώπων, κρείττω τὴν ἐπὶ τοῖς ἔργοις δόξαν τῶν φρονιμῶν κατὰ λόγον. Ἐπὶ δὲ τῶν Ἑλλήνων ἦσαν τοιοῦτοι οὐδὲ τοῖς χεῖρα τὴν πόλιν αὐτῆν, δεῖσα δὲ ὅποιοι ἔμτε τῆς κούρας, καὶ τῆς ἰδίας, δημοσίᾳ μὲν τοίνυν οἰκοδομήματα, καὶ κάλλη τοιαῦτα, καὶ τοσαῦτα κατεσκευάσαν ἡμῖν ἑρῶν, καὶ τῶν ἐπὶ τοῖς ἀναθημάτων, ὥστε μὴ ἐνὶ τῶν ὀπιγγομένων ὑπερβολὴν λελεῖσθαι. ἴδια δὲ οὕτω σώφρονες ἦσαν, καὶ σφῶρα οὐ τῶ τῆς πολιτείας ἦθει μένοντες, ὥστε τὴν ἀριστέαν, καὶ τὴν Μιλτιάδου, καὶ τῶν τότε λαμπρῶν οἰκίαν εἰς ἡμᾶς οἰδεν ὀμῶν ἐποῖα ποτ' ἐστὶν, οἱ δὲ τῆς τῶ γέγονε οὐδὲν σεμνοτέρων οἶσαν, οὐ γὰρ εἰς περιστάσει ἐπράττετο αὐτοῖς τὰ τῶ πολιτείας, ἀλλὰ τὸ κοινὸν αὐξάνει.

Illi igitur, quibus non adlabantur Oratores, quos non ita amabant, ut vos isti nunc quinque & sexaginta annos Græcis volentibus imperarunt: amplius decies mille talenta in arcem congesserunt, & regem istius provincie dicto audientem habuerunt, sicut æquum est parere Græcis barbarum: & multa præclaræ trophæa terra, marique parta erexerunt, cum ipsi militarent, & soli mortalium eam rerum gestarum gloriam, ad quam nullus inuidiæ pateret aditus, reliquerunt. Ac in tuenda Græcia fuere tales. In ipsa verò vrbe, spectare quales & publicis, & priuatis in rebus præbuerint. Publicè igitur ædificia, & ornamenta talia, & tanta instruxere nobis sanorum, & quæ his continentur donariorum, ut nihil addi possit à postetis ad illorum excellentiam. Priuatim autem ad eodem modesti fuerunt, & tanta cura instituta in Reipub. obseruauerunt, ut si quis fortè vestrum Aristidis, & Milciadis, & illius ætatis illustrium hominum ædes nouit, cuiusmodi sint, vicini ædibus nihilo esse splendiores videat. Neque enim rei familiaris amplificandæ gratia Rempublicam gerabant, sed quisque sibi rem communem augendam esse putabat. Cum autem res Græcorum fideliter, religionem Deorum immortalium pie, commercia inter ipsos æquabiliter admi-